

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและ อาจารย์ เพื่อศึกษาการคัดกิจกรรมประจำสัปดาห์ และศึกษาปัญหาอุปสรรคในการคัดกิจกรรมประจำสัปดาห์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6

วิธีดำเนินการวิจัย มีลำดับขั้นในการวิจัยคือ

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6 ซึ่งมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป ประจำปีการศึกษา 2526 ในแต่ละจังหวัด 7 จังหวัดคือ ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท และอุทัยธานี จำนวนทั้งสิ้น 22 โรงเรียน ประชากรทั้งหมด 2,706 คน

ตัวอย่างประชากรประกอบด้วยบุคคลากร 2 กลุ่มคือ

1.1 กลุ่มผู้บริหารได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทุกฝ่าย ทุกโรงเรียน จำนวน 110 คน

1.2 กลุ่มอาจารย์

มีวิธีดำเนินการหากกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ตัวอย่างกลุ่มประชากร อาจารย์ ที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 335 คน จากกลุ่มประชากรทั้งหมด 2,596 คน โดยอาศัยตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

2. นำจำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมดของข้อ 1 เป็นหลักในการเปรียบเทียบเพื่อหาจำนวนที่จะสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวนครูที่มีอยู่จริง ในแต่ละโรงเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนตัวอย่างประชากร จำแนกตามจังหวัด โรงเรียน และจำนวนผู้บริหาร
และอาจารย์ในแต่ละโรงเรียน

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนตัวอย่างประชากร	
			ผู้บริหาร	อาจารย์
ลพบุรี	5	พิบูลวิทยาลัย	5	29
		โคกกะเทียมวิทยาลัย	5	15
		พระนารายณ์	5	19
		บ้านหมี่วิทยา	5	14
		โคกสำโรงวิทยา	5	14
สระบุรี	4	สุรีรัวิทยา	5	12
		สระบุรีวิทยาคม	5	20
		แก่งคอย	5	13
		เล่าไห้ (วิมลวิทยานุกูล)	5	12
พระนครศรีอยุธยา	6	อยุธยาวิทยาลัย	5	19
		จอมสุรางค์อุปถัมภ์	5	17
		อยุธยาอนุสรณ์	5	13
		บางปะหัน	5	11
		บางปะอิน "ราชานุเคราะห์"	5	10
		ท่าเรือ (นิตยา นุกูล)	5	12
อ่างทอง	2	อ่างทองบิรมโรจนวิทยาคม	5	12
		วิเศษชัยชาญ "ตันติวิทยาภูมิ"	5	14

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนตัวอย่างประชากร	
			ผู้บริหาร	อาจารย์
สิงห์บุรี	2	สิงห์บุรี	5	21
		อินทร์บุรี	5	13
ชัยนาท	2	ครูประชาสรรค์	5	11
		ชัยนาทวิทยาคม	5	19
จันทบุรี	1	จันทบุรีวิทยาคม	5	15
รวม			110	335
รวมทั้งสิ้น			445 คน	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสาร หนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การจัดการประชาสัมพันธ์ในหน่วยงานของรัฐ เอกชน และการประชาสัมพันธ์ทั่วไปกับการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน

2.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามสถานการณ์ส่วนตัวแบบเลือกตอบ (check list) เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิกทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สร้างเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ และมีน้ำหนักคะแนนเรียงลำดับดังนี้

- 4 หมายความว่า ได้มีการดำเนินงานในสิ่งนั้นมากที่สุด บ่อยที่สุด
- 3 หมายความว่า ได้มีการดำเนินงานในสิ่งนั้นมาก บ่อย
- 2 หมายความว่า ได้มีการดำเนินงานในสิ่งนั้นน้อย ไม่บ่อย
- 1 หมายความว่า ได้มีการดำเนินงานในสิ่งนั้นน้อยที่สุด ไม่บ่อยนัก
- 0 หมายความว่า ไม่มีการดำเนินงานในสิ่งนั้นเลย

คำถามทั้งหมดมี 61 ข้อ แบ่งออกเป็นประเภทกิจกรรมต่าง ๆ 6 ประเภท โดยมุ่งถึงการประชาสัมพันธ์ที่เกิดจาก

- ก. กิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อันดีของบุคลากรภายในโรงเรียน จำนวน 11 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 18.03
- ข. กิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนและศิษย์เก่า จำนวน 13 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 21.30
- ค. กิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 10 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 16.40

- ง. กิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มบุคคลและสมาชิกวิชาชีพ จำนวน 10 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 16.40
- จ. กิจกรรมนักเรียนและการบริการชุมชนของโรงเรียน จำนวน 10 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 16.40
- ฉ. กิจกรรมการใช้เอกสารสิ่งพิมพ์และสื่อมวลชน จำนวน 7 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 11.47

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)
มีจำนวน 12 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ และมีน้ำหนักคะแนนเรียงลำดับดังนี้

- 4 หมายความว่า เป็นปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3 หมายความว่า เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก
- 2 หมายความว่า เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายความว่า เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 0 หมายความว่า ไม่เป็นปัญหาเลย

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา วารสาร และ
รายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการประชาสัมพันธ์ในหน่วยงานของรัฐ กับการสัมมนา
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา แล้วเสนอให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไขครั้งหนึ่งก่อน
เสร็จแล้วผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์แก้ไขแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อตรวจสอบความแม่นยำในเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 8 ท่านคือ

1. ศาสตราจารย์บำรุงสุข สืออำไพ
อดีตคณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นายสมพงษ์ สิทธาจารย์
หัวหน้าศูนย์การประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ
3. นางลำวสุ่ววดี ชูภโตะะ
เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์การประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ

4. นายอดิศร ใสสุก
ผู้อำนวยการโรงเรียนบึงทองหลาง กรุงเทพมหานคร
5. นายเพิ่มยศ บุญปาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนเล่าไห้ "วิมลวิทยานุกูล" จังหวัดสระบุรี
6. น.ท.สัมพันธ์ หนูไพโรจน์
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
7. นางภิญญาพร วัฒนะเจริญ
ผู้อำนวยการโรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม กรุงเทพมหานคร
8. นายปรัชชา ฉัตรสิงห์
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนเล่าไห้ (วิมลวิทยานุกูล) จังหวัดสระบุรี

2. นำแบบสอบถามไปทำการทดลองเบื้องต้น (Try out) เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยเลือกผู้บริหารและครูอาจารย์ โรงเรียนสตรี นครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ และโรงเรียนตาคสิประชาสรรค์ อำเภอตาคสิ จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วยผู้บริหาร 10 คน ครู อาจารย์ 20 คน รวม 30 คน (จำนวนแบบสอบถาม 30 ชุด) เพราะโรงเรียนดังกล่าวข้างต้น มีจำนวนครูและนักเรียนใกล้เคียงกับโรงเรียนที่ผู้วิจัยเลือกเป็นตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษา ปรากฏว่าได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้วิธีการของครอนบาค (Cronbach) การใช้สัมประสิทธิ์ของแอลฟา (α - coefficient)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

$$\text{จากสูตร } \mathcal{C} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum Si^2}{Sx^2} \right)$$

เมื่อ \mathcal{C} คือสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง (ความเชื่อมั่น)

n คือจำนวนข้อทดสอบ

Si^2 คือความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (Variance of Single item)

Sx^2 คือความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด หรือกำลังสอง
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนน
ของผู้ทดสอบทั้งหมด

(ประกอบ กระดาษสูตร 2525 : 52-53)

และได้ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

ซึ่งนับว่าสูงพอที่จะใช้เป็นแบบสอบถามได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่หาความเชื่อมั่นแล้วไปขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร โดยนำแบบสอบถามไปส่งและขอรับคืนด้วยตนเอง โดยให้เวลาสำหรับประชากรตอบแบบสอบถาม เป็นเวลา 2 สัปดาห์ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 445 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 415 ฉบับ และเมื่อตรวจสอบแล้วเป็นฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 401 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.11 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

กลุ่มประชากร	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ	แบบสอบถามที่สมบูรณ์	ร้อยละ
ผู้บริหาร	110	104	94.54	97	88.18
อาจารย์	335	311	92.83	304	90.74
รวม	445	415	93.48	401	90.11

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานการณ์ภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (percentage)

4.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต (Mean) หรือ \bar{X} และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต (Mean) หรือ \bar{X} และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.4 การคำนวณค่าสถิติจากข้อ 4.1-4.3 ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ณ สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย